

2024/890

19.3.2024.

ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2024/890

od 18. ožujka 2024.

o izmjeni Odluke (ZVSP) 2021/509 o uspostavi Europskog instrumenta mirovne pomoći

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 28. stavak 1., članak 41. stavak 2., članak 42. stavak 4. i članak 30. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, uz potporu Komisije,

budući da:

- (1) U svojim zaključcima od 29. i 30. lipnja 2023. Europsko vijeće izrazilo je spremnost Unije da Ukrajini pruža održivu vojnu potporu dok god to bude potrebno, posebno putem misije EU-a za vojnu pomoć (EUMAM Ukraine) i Europskog instrumenta mirovne pomoći („Instrument”) u okviru ukupnih napora Unije da zajedno s partnerima doprinese budućim sigurnosnim obvezama prema Ukrajini, što će Ukrajini pomoći da se dugoročno brani.
- (2) U svojim zaključcima od 26. i 27. listopada 2023. Europsko vijeće ponovno je potvrdilo da će nastaviti pružati vojnu potporu Ukrajini, osobito putem Instrumenta i misije EUMAM Ukraine, kao i putem bilateralne pomoći država članica. Europsko vijeće istaknulo je važnost nastojanja država članica i potrebu da se odmah ubrza pružanje vojne potpore Ukrajini kako bi se pomoglo u ispunjavanju njezinih hitnih vojnih i obrambenih potreba, uključujući projekte i streljivo, osobito u okviru inicijative za milijun naboj topničkog streljiva, kao i sustave protuzračne obrane za zaštitu njezina stanovništva i njezine kritične i energetske infrastrukture. Unija i države članice, zajedno s partnerima, dugoročno trebaju doprinositi budućim obvezama prema Ukrajini u području sigurnosti, što će toj zemlji pomoći da se obrani, odupre nastojanjima da je se destabilizira i da spriječi čino ve agresije u budućnosti.
- (3) U svojim zaključcima od 14. i 15. prosinca 2023. Europsko vijeće zaključilo je da će se Europska unija i njezine države članice nastaviti baviti hitnim vojnim i obrambenim potrebama Ukrajine. Konkretno, Europsko vijeće ustajalo je na važnosti pravodobne, predvidljive i održive vojne potpore Ukrajini, posebno putem Instrumenta i misije EUMAM Ukraine te putem izravne bilateralne pomoći država članica. Europsko vijeće, nadovezujući se na prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku („Visoki predstavnik”), pozvalo je Vijeće da intenzivira rad na reformi Europskog instrumenta mirovne pomoći i daljnjem povećanju njegova financiranja.
- (4) U svojim zaključcima od 1. veljače 2024. Europsko vijeće preispitalo je rad Vijeća u vezi s vojnom potporom za Ukrajinu u okviru Instrumenta i predloženim povećanjem njegove ukupne financijske gornje granice. Europsko vijeće pozvalo je Vijeće da do početka ožujka 2024. postigne dogovor o izmjeni Odluke Vijeća (ZVSP) 2021/509 ⁽¹⁾ na temelju prijedloga Visokog predstavnika za Fond za pomoć Ukrajini i predloženih ključnih modaliteta, uzimajući u obzir prijedlog država članica.
- (5) Financijsku gornju granicu Instrumenta trebalo bi stoga povećati za iznos od 5 000 milijuna EUR (u tekućim cijenama) kako bi se odgovorilo na daljnje potrebe ukrajinskih oružanih snaga podupiranjem opskrbe smrtonosnom i nesmrtonosnom vojnom potporom i osposobljavanja („namjenski iznos”).
- (6) Prije donošenja ove Odluke pruženo je strateško usmjerenje vezano za namjenski iznos u skladu s člankom 9. Odluke (ZVSP) 2021/509. Odbor za Instrument uspostavljen na temelju članka 11. Odluke (ZVSP) 2021/509 treba odlučiti o upotrebi namjenskog iznosa na temelju članka 2. stavka 3. te odluke najkasnije jedan mjesec nakon donošenja ove odluke.

⁽¹⁾ Odluka Vijeća (ZVSP) 2021/509 od 22. ožujka 2021. o uspostavi Europskog instrumenta mirovne pomoći i o stavljanju izvan snage Odluke (ZVSP) 2015/528 (SL L 102, 24.3.2021., str. 14.).

- (7) Pri provedbi te povećane financijske gornje granice Instrumenta trebala bi se poštovati gornja granica za plaćanja dogovorena za 2024. i ona bi trebala biti usklađena s ključnim elementima i aranžmanima navedenim u uvodnim izjavama od 8. do 14. ove Odluke.
- (8) Vojna potpora Ukrajini u okviru namjenskog iznosa trebala bi i dalje ovisiti o promjenjivim potrebama ukrajinskih oružanih snaga kako bi se maksimalno povećala dodana vrijednost EU-a i nadopunili bilateralni naponi, te bi trebala biti osmišljena na temelju strukturiranijeg, učinkovitijeg i pragmatičnijeg pristupa, putem povećane zajedničke nabave iz europske obrambene industrije (i Norveške).
- (9) Povećana zajednička nabava za odgovor na potrebe Ukrajine u okviru namjenskog iznosa trebala bi se, među ostalim, temeljiti na iskustvu stečenom u okviru trodijelne inicijative za streljivo, što uključuje važnost iskorištavanja nacionalnih struktura nabave koje dobro funkcioniraju, kao i postojećih okvirnih ugovora, pri čemu se iskorištava pristup vodeće države i Europska obrambena agencija, te uključuje zajedničku nabavu potrebne obrambene opreme iz europske obrambene industrije i Norveške, uključujući mala i srednja poduzeća, uz istodobno omogućavanje fleksibilnosti u lancima opskrbe koji mogu uključivati subjekte koji imaju poslovni nastan ili proizvodnju izvan Unije ili Norveške. Potrebne odredbe utvrdit će se u pojedinačnim mjerama pomoći za zajedničku nabavu iz europske obrambene industrije (i Norveške), uzimajući u obzir koalicije sposobnosti iz Kontaktne skupine za obranu Ukrajine i u skladu s provedbenim pravilima Instrumenta. Trebalo bi promicati inicijative koje okupljaju partnere iz europske i ukrajinske obrambene industrije putem zajedničkih pothvata, uzimajući u obzir sigurnosne i obrambene interese Unije i njezinih država članica.
- (10) Nadoknadu drugih isporuka država članica iz zaliha, jednostrane i zajedničke nabave opreme dostupne na tržištu te jednostrane nabave u okviru namjenskog iznosa trebalo bi nakon prijelaznog razdoblja ograničiti, podložno procjeni Odbora za Instrument i uzimajući u obzir prioritetne vojne potrebe Ukrajine, kad namjenski iznos bude gotovo iscrpljen. Te će isporuke i dalje biti prihvatljive do datuma koji Vijeće odredi na temelju članka 2. stavka 4. odluka Vijeća (ZVSP) 2022/338 ⁽²⁾ i (ZVSP) 2022/339 ⁽³⁾, uzimajući u obzir prioritetne vojne potrebe Ukrajine. Tijekom navedenog prijelaznog razdoblja pri isporukama država članica iz zajedničke nabave sklopljene u okviru koalicija sposobnosti iz Kontaktne skupine za obranu Ukrajine trebalo bi dati prednost europskoj obrambenoj industriji (i Norveškoj), uz iznimno omogućivanje fleksibilnosti u slučajevima u kojima to ne može osigurati u roku koji odgovara potrebama Ukrajine, u skladu s provedbenim pravilima Instrumenta.
- (11) Vojna potpora u okviru namjenskog iznosa trebala bi osigurati nastavak osposobljavanja i opremanja koji se pružaju u okviru misije EUMAM Ukraine, u skladu s promjenjivim potrebama ukrajinskih oružanih snaga za osposobljavanjem.
- (12) U provedbi namjenskog iznosa trebalo bi poboljšati sustave upravljanja, među ostalim, upotrebom revidirane metodologije vrednovanja, koju treba dogovoriti Odbor za Instrument, isporuka država članica iz zaliha od 18. ožujka 2024., utvrđivanjem fiksne stope nadoknade i iskorištavanjem mogućnosti da se vrijednost nadoknade koju država članica treba primiti za potporu koju je pružila u naravi ⁽⁴⁾ u okviru Instrumenta odbija od njezinih redovnih financijskih doprinosa koji dopijevaju u istoj godini, u skladu s provedbenim pravilima Instrumenta i načelom dobrog financijskog upravljanja. Odbijanje koja se primjenjuje na jednu državu članicu ne utječe na doprinose drugih država članica ni na likvidnost Instrumenta.

⁽²⁾ Odluka Vijeća (ZVSP) 2022/338 od 28. veljače 2022. o mjeri pomoći u okviru Europskog instrumenta mirovne pomoći za opskrbu ukrajinskih oružanih snaga vojnom opremom i platformama namijenjenima za primjenu smrtonosne sile (SL L 60, 28.2.2022., str. 1.).

⁽³⁾ Odluka Vijeća (ZVSP) 2022/339 od 28. veljače 2022. o mjeri pomoći u okviru Europskog instrumenta mirovne pomoći za potporu ukrajinskim oružanim snagama (SL L 61, 28.2.2022., str. 1.).

⁽⁴⁾ 'U naravi' znači sva materijalna potpora koja se pruža u okviru mjera pomoći u okviru Instrumenta, kao što su oprema i/ili održavanje, popravak i prilagodba.

- (13) Vojna potpora pružat će se uz puno poštovanje sigurnosne i obrambene politike određenih država članica, osiguravajući transparentnost i sljedivost potpore koja se financira iz Instrumenta i uzimajući u obzir sigurnosne i obrambene interese svih država članica.
- (14) Iznimno, ako je država članica dala službenu izjavu na temelju članka 31. stavka 1. drugog podstavka UEU-a i suzdržala se od donošenja mjere pomoći koja se treba financirati namjenskim iznosom, ta država članica ne bi trebala doprinositi troškovima te mjere. Umjesto toga, ta država članica trebala bi doprinijeti dodatni iznos drugim mjerama pomoći.
- (15) Dodatna usporediva godišnja povećanja mogla bi se predvidjeti do 2027., na temelju potreba Ukrajine i podložno političkim smjernicama Vijeća.
- (16) Odluku (ZVSP) 2021/509 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Odluka (ZVSP) 2021/509 mijenja se kako slijedi:

- 1. u članku 2. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:
„1. Financijska gornja granica za provedbu Instrumenta za razdoblje 2021. – 2027. iznosi 17 040 000 000 EUR u tekućim cijenama.”;
- 2. u članku 73. stavak 10. zamjenjuje se sljedećim:
„10. Od 18. ožujka 2024. iznos od 5 000 000 000 EUR u tekućim cijenama namijenjen je pružanju dodatne potpore Ukrajini („namjenski iznos”) u okviru godišnjih gornjih granica utvrđenih u Prilogu I.

Odbor za Instrument odlučuje o upotrebi namjenskog iznosa na temelju članka 2. stavka 3. najkasnije jedan mjesec nakon 18. ožujka 2024.”;

Iznimno, i ne dovodeći u pitanje članak 5. stavak 3., u slučajevima u kojima je država članica glasovala suzdržano i dala formalnu izjavu u skladu s člankom 31. stavkom 1. drugim podstavkom UEU-a u pogledu neke mjere pomoći koja se treba financirati namjenskim iznosom, ta država članica ne doprinosi troškovima te mjere pomoći. U tom slučaju ta država članica daje dodatni doprinos drugim mjerama pomoći. Za potrebe primjene članka 26. stavka 7. i članka 27. na takve doprinose, upućivanje u tim člancima na članak 5. stavak 3. smatra se upućivanjem na ovaj stavak.”;

- 3. Prilog I. zamjenjuje se sljedećim:

„PRILOG I.

GODIŠNJE FINACIJSKE GORNJE GRANICE

Godišnja odobrena sredstva odobravaju se u okviru sljedećih iznosa, ne dovodeći u pitanje članak 17. stavke 3. i 3.a te podložno članku 73. stavcima 2. i 10.:

Tekuće cijene, u milijunima EUR

	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
Tekuće cijene	399	591	980	2 785	4 047	4 092	4 146”

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu 18. ožujka 2024.

Za Vijeće
Predsjednik
J. BORRELL FONTELLES
